

**БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ИНСТИТУТ ЗА ДЪРЖАВАТА И ПРАВОТО**

1000 София, ул. "Сердика", № 4, ет. III, тел. 02 987-49-02, e-mail: ipn_ban@bas.bg

---

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Ирена Цонева Илиева

**член на научното жури съгласно Заповед № 1091/26.09.2016 г. на Ректора на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“ проф. д.п.н. Галя Герчева за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на
Олга Василиевна Лозовая**

на тема „ПРАВНА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ В ЕВРАЗИЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ СЪЮЗ“

I . Общо описание на представения дисертационен труд

Дисертационният труд има за предмет на изследване защитата на личните данни в Евразийския икономически съюз, създаден на 1 януари 2015 г. Тази проблематика има разнородна вътрешноправна уредба и липса на специален международноправен акт в ЕАИС.

Докторантката си поставя амбициозната цел да предложи Проект на Конвенция за защита на личните данни за държавите-членки на ЕАИС. Темата несъмнено е актуална, дисертабилна и представлява голям теоретичен и практически интерес за страните от региона на тази нова икономическа общност. Представен е дисертационен труд в обем от 244 страници (включително съдържанието, библиографията и приложения) и 290 бележки под линия. Той е структуриран в увод, четири глави, заключение, списък на използваната литература и приложения. Структурата отразява предмета на

изследването и е балансирана, с относително по-малка по обем Глава Втора.

Във въведението О. Лозова обосновава целта, формулира задачите, изследователските тези и използваната методология.

Глава Първа (в обем от 61 с.) е теоретична. В нея са анализирани ключови категории, отнасящи се до правото на защита наличните данни: понятие и признаци на личните данни; субект и администратор на лични данни.

Глава Втора (в обем от 37 с.) има за предмет сравнителноправно изследване на защитата на личните данни в ЕС и други държави (Турция, Китай, САЩ, Израел, Испания, Германия, Великобритания и др.)

Глава Трета (52 с.) е посветена на правото на защита на личните данни в някои специфични сфери като: трансграничния пренос на лични данни, защита на личните данни в Интернет, в областта на криминалната полиция, както и конфликтът между обществения интерес и личните права на гражданите при упражняване на правото им на защита на личните данни.

Глава Четвърта (45 с.) анализира законодателството на две от държавите-членки на ЕАИС в областта на защита на личните данни: Република Казахстан и Руската федерация. Изборът е аргументиран убедително. В тази част от дисертационния труд са представени резултатите от проведеното самостоятелно социологическо проучване на авторката, както и процесът на изготвяне на прокто-конвенция за защита на личните данни.

Заклучението съдържа оценки, изводи и препоръки. Сред тях следва да се открие акцентът на авторката, че защитата на личните данни е основно право на човека и то трябва да се осъществява ефективно.

II. Оценка на научните и практически резултати и приноси на дисертационния труд.

На първо място следва да открия научната новост: до момента не е провеждан комплексен анализ с последващо използване на проучения материал за създаването на проект за международноправен акт за защита на личните данни за държавите-членки на ЕАИС.

Сред общотеоретичните приноси следва да посоча: 1. Изработването на достатъчно широко понятие за лични данни: всяка информация, отнасяща се към определено или определяемо лице, независимо от съдържанието, формата и начина за събиране, съхранение и обработка. 2. Формулираните критерии за качеството на личните данни като достоверност, информативност, ясност, законност и цялостност. 3. Предложението на докторанката да се използва разширително тълкуване във всички случаи, когато то ще подобри положението на субекта на персоналните данни. 4. Новост е авторовото формулиране на понятието „субект на лични данни“, подходящо за държавите от ЕАИС. 5. Разглеждането на такива категории субект на данни, като: юридически лица, деца, а така също и потребителите на мрежата на Интернет.

Към практическите приноси на труда отнасям: 1. Определянето на основните права на субекта на лични данни. 2. Формулирането на задълженията на субекта на данни да не злоупотребява и добросъвестно да използва правата си в Проекта на Конвенция. 3. Определянето на понятието за администратор на лични данни като което и да е лице или организация, разполагащи с лични данни на субект или осъществяващи дейност за тяхното събиране, съхранение или обработка, независимо от своята организационна

форма и правно положение. 4. Разпоредбата за основните задължения на администратора в проекта за конвенция. 5. Формулираните задълженията на държавите-членки в проекта на Конвенция 6. Поставянето на проблема за ограничаване на правото на защита на личните данни и разработените от авторката редица критерии за подобно ограничаване на правото на защита на личните данни. 7. Изследването на въпроса за трансграничното предаване на лични данни. Изработените нови разпоредби относно случаите, когато нивото на защита на личните данни на трета страна е на значително по-високо ниво от нивото на защита на личните данни в държавата на администратора. В този случай, предложението на авторката е към личните данни на субекта се прилагат правните норми на съответната трета страна. 8. Предложението за създаването на независими упълномощени органи в държавите-членки на Конвенцията.

III. Критични бележки и препоръки

Имам бележка относно споменаването на Хонконг сред държавите, по които е извършено сравнителноправното изследване. Известно е, че Хонконг има статут на специален административен район на Китай с висока степен на самоуправление (7,2 млн жители). Не възприемам използването на термина „световна арена“, имам забележки по оформлението на библиографията. Посочените критични бележки не са от съществено значение и не се отразяват на качеството на дисертационното изследване и отличното впечатление от него.

IV. Заключение:

Дисертационният труд отговаря на изискванията на чл. 6, ал. 3 от Закона за развитие на академичния състав в Р България, на чл. 27 от Правилника за неговото прилагане и Наредба № 12 за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“ във ВСУ „Черноризец Храбър“, поради което **давам положителна оценка на дисертационния** труд и убедено препоръчвам научното жури да присъди на Олга Василиевна Лозовая образователната и научна степен „доктор“ по право/международно право и международни отношения.

София, 10 октомври 2016 г.

Проф. д-р Ирена Илиева